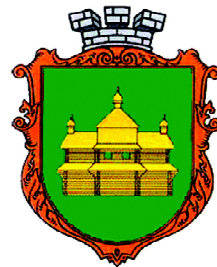

Косівський

ПЕРЕДЗВІН

Газета Косівської міської ради

№ 5

19 грудня 2011 року

Найбільша митрополія УГКЦ

Глава Української Греко-Католицької Церкви Блаженніший Святослав ШЕВЧУК 13 грудня у співслужінні Єпископату УГКЦ у кафедральному Соборі Святого Воскресіння в Івано-Франківську очолив Божественну Літургію з нагоди проголошення найбільшої в Західній Україні Івано-Франківської митрополії.

З цієї нагоди владика вперше прибув з офіційним візитом на Прикарпаття. Разом з Блаженнішим Святославом співслужили члени Синоду Єпископів УГКЦ з

України та з-за кордону, Апостольський Нунцій в Україні архієпископ Томас Галліксон, представники римо-католицького єпископату в Україні та інші владика.

Літургія, на якій були присутні керівники області, районів і міст, транслиувалася на великий екран перед кафедральним собором, де зібралися тисячі віруючих. Під час молитви було зачитано Декрети проголошення Івано-Франківської Митрополії та здійснено Чин поставлення Митрополита, яким став Єпископ Івано-

Франківський, Преосвященний Кир Володимир ВІЙТИШИН.

Під час Літургії було зачитано грамоти про історичне підґрунтя та створення митрополії в Івано-Франківську. В його архіпастирській опіці відтепер буде дві області — Івано-Франківська та Чернівецька. Престол дерев'яного Галича належатиме до Івано-Франківської митрополії, а підпорядковуватиметься безпосередньо Главі УГКЦ. Архікафедральним собором митрополії буде Івано-Франківський кафедральний собор Святого Воскресіння.

В урочистостях з нагоди проголошення найбільшої митрополії УГКЦ у Західній Україні взяли участь віруючі з міста Косова і району.

Івано-Франківська митрополія стала другою з ново-проголошених митрополій УГКЦ. 29 листопада до рівня митрополії піднесено архієпархію у Львові, владика Ігор Возняк, а 22 грудня проголосять митрополію у Тернополі, владика Василь Семенюк.

Вл. інф.

Косівський Передзвін — у кожен дім!

Передплатний індекс — 89663

Вартість передплати:

на 3 місяці — 13 гривень, 6 місяців — 26 гривень, на 12 місяців — 52 гривні.

Новини
в один абзац
3 стор.

Гуцульщино-
знавство в дії
4 стор.

Святий Миколай
іде в гості
8-9 стор.

У храмі
мистецтв
10 стор.

Люди, які творять історію Косівщини

Міський голова вітає

55 років голови РДА Ярославу Шинкаруку

Лише три роки і сім місяців працює на Косівщині непересічна людина: професор, кандидат юридичних наук, генерал-майор міліції, Заслужений юрист України, колишній перший заступник начальника управління МВС України в Івано-Франківській області, депутат обласної ради чотирьох останніх скликань Ярослав Іванович Шинкарук, який очолює нині райдержадміністрацію.

Це керівник, який найбільшою дякою для себе вважає успішне завершення запланованої роботи. Косів'яни мають за що дякувати Ярославу Івановичу, бо його праця титанічна. Адже саме він взяв на себе всю відповідальність за ліквідацію нечуваних паводків 2008 та 2010 років.

Ярослав Іванович переживає і за розвиток нашого Косова. Завдяки його старанням місто прикрасили нові асфальтовані вулиці, викладені плиткою тротуари, збудовано та капітально відремонтовано за бюджетні кошти заклади освіти, культури і медицини, обладнуються економними опалювальними системами дитячі садочки. А скільки теплих слів вдячності адресовано йому за підготовку останнього Гуцульського фестивалю, соціально-економічного та культурного розвитку міста!

7 грудня 2011 року Ярослав Іванович святкував свій ювілей — 55-річчя від дня народження. Косівська міська рада, депутатський корпус, усі жителі Косова сердечно вітають Вас, Ярославе Івановичу, з цією величною датою. Зичимо Вам міцного здоров'я, сімейного благополуччя і нових творчих здобутків на благо незалежної України!

*Летять літа, мов бистрі води,
І не вернути їх назад.*

*А нам не віриться сьогодні,
Що Вам уже — 55.*

*Хай нових днів ще буде безліч,
Без ліку щастя і пісень,*

Прийміть вітання найщиріші

В цей світлий ювілейний день.

Здоров'я, щастя зичим не на рік —

На все життя бажаєм його щиро.

Щоб радісним і довгим був Ваш вік,

З добром, любов'ю,

спокоєм і миром.

**З повагою
міський голова
Микола ФОКШЕЙ**

7 грудня — День місцевого самоврядування

Щиро вітаємо із Днем місцевого самоврядування депутатів всіх рівнів!

Працівники місцевого самоврядування та депутати міської ради завжди відрізнялися високим професіоналізмом, цілеспрямованістю та відповідальністю. Депутатський корпус міста Косова досить успішно вирішує важливі соціально-економічні та громадсько-політичні питання.

З приводу свята прийміть слова

вдячності за вашу самовіддану працю на благо розвитку територіальної громади Косова, в ім'я розквіту України. Від усього серця бажаємо вам міцного здоров'я, наснаги, витримки, оптимізму.

Хай ніколи вас не покидає віра, надія, любов. Нехай ваша професійність та досвід, а також творче ставлення до виконання своїх обов'язків сприяють розбудові та розвитку нашої держави!

20 грудня – День Міліції

Шановні працівники та ветерани органів внутрішніх справ! Від міської ради міста Косова щиро вітаю Вас із святом — Днем міліції!

На міліцію покладено виключно відповідальне і благородне завдання — захист життя і здоров'я людей, прав і свобод громадянина, інтересів держави і суспільства від протиправних посягань, ведення боротьби із злочинністю, охорона громадського порядку, забезпечення громадської безпеки.

Приємно відзначити, що працівники органів внутрішніх справ демонструють високий професіоналізм та мужність, не шкодуючи сил і здоров'я, нерідко ризикуючи власним життям заради життя інших, сумлінно виконують свій громадянський обов'язок.

Переконаний, що завдяки відповідальному ставленню до службових обов'язків, вмінню долати труднощі та за умови всебічної підтримки з боку суспільства, працівники міліції з честю виконують поставлені завдання із зміцнення законності і правопорядку в Україні.

У цей день висловлюю щиро вдячність всім працівникам та ветеранам міліції за самовіддану працю, бажаю і надалі мужності, витримки й наснаги, нехай удача та професійні успіхи будуть Вашими постійними супутниками у житті.

Від щирого серця зичу всім Вам родинного добробуту, міцного здоров'я і щастя!

22 грудня – День енергетика

Символічно, що саме взимку, коли всі особливо потребують затишку в домівках, служителі енергії, вершителі світла і тепла відзначають своє свято. Люди, які присвятили себе енергетиці — стійкі характером, мужні і віддані обраній професії.

Нехай завжди їм світить родинний

теплий вогник — вічне джерело наснаги і любові!

Від щирого серця бажаю енергетикам сил у вирішенні життєвих і виробничих завдань, подальшого зростання творчих досягнень, гармонійного поєднання здобутків ветеранів-енергетиків з енергією молодого покоління!

Вітаємо переможця!

Рада Івано-Франківського конкурсу проектів та програм визнала Косівську міську раду переможцем II-го обласного конкурсу проектів та програм розвитку місцевого самоврядування за проект «Центр ігрового простору та розвитку

дітей в загальноосвітній школі I-III ступенів №2 м.Косова».

Щиро вітаємо переможців та робників програми і бажаємо успішного його виконання.

З повагою міський голова Микола ФОКШЕЙ

Офіційно

Новини в один абзац

До відома підприємців міста Косова!

Косівська міська рада повідомляє, що відповідно до ст. 6 Житлового кодексу України жилі будинки і жилі приміщення призначаються для проживання громадян, а також для використання у встановленому порядку, як службових жилих приміщень і гуртожитків. Надання жилих приміщень у жилих будинках для потреб промислового характеру забороняється.

Чинним адміністративним законодавством, зокрема ст. 150 КУпАП передбачено адміністративну відповідальність за порушення правил користування жилими будинками і жилими приміщеннями, а саме за використання жилих будинків і жилих приміщень не за призначенням. Складання прото-

колу про адміністративне правопорушення за цією нормою закону покладено на посадових осіб, уповноважених на те виконавчими комітетами селищних, міських рад.

Рішенням виконавчого комітету №125 від 30. 11. 2011 року уповноважено секретаря ради на складання протоколів про вчинення адміністративного правопорушення, передбаченого п. 2 ч. 1 ст. 255 КУпАП.

У зв'язку з цим, уповноваженими виконавчим комітетом особами, буде здійснюватись контроль за використанням і схоронністю житлового фонду, за утриманням будинків, що належать громадянам на території міста Косів.

Допоможіть відновити історію церкви

7 липня 2012 року виповнюється 100 років Монастирській церкві Різдва Івана Хрестителя, яку будував майстер Іван Герасим'юк.

Настоятель, церковний комітет храму просять усіх християн допомогти у зборі

письмових матеріалів і світлин для написання історії і надіються на оперативну підтримку.

Чекаємо повідомлень за телефонами: 067-342-41-84, 068-551-27-82, 096-530-96-93.

Василь РАДИШ,
м. Косів

Виробничо-комерційна фірма «Силует» з смт. Рожнятів завершила роботи з укріплення берега річки Рибниця в Косові на вулиці Гвардійській, навпроти будинку податкової адміністрації.

Як і обіцяв в інтерв'ю нашої газети заступник директора фірми з питань будівництва Віталій Черевко, будівництво вдалося закінчити задовго до нового 2012 року. Укріплення річки є не тільки зі сторони будинку податкової адміністрації, берег біля якої був обвалений, але і з протилежного боку річки.

Засідання ради громадських організацій

6 грудня у кабінеті голови райдержадміністрації на високому рівні пройшло чергове засідання ради громадських організацій. Його відкрила і вела голова цього формування Анастасія Костюк. На засіданні обрано секретаря громадської ради і заслухано інформацію про виконання критичних зауважень та пропозицій, висловлених на попередніх таких же зібраннях. Підсумував хід засідання голова РДА — Ярослав Шинкарук.

Установча конференція

Цього ж дня у сесійній залі районної ради пройшла перша установча конференція громадського об'єднання охорони пам'яток історії та культури. Обговорено питання стосовно Статуту. Інформувала присутніх Анастасія Костюк. В обговоренні взяли участь Галина Юрчишин, Любомир Держипільський, Віктор Барчук, Марія Гринюк, Володимир Костюк, Олег Слободян, Іван Вах, Володимир Совіздранюк та отець декан УГКЦ Роман Іванюлик. Переважною більшістю голосів головою цього об'єднання обрано Анастасію Костюк, а її заступниками — Івана Ваха та Юрія Стефурака, відповідальним секретарем — Ларису Берізку. Також обрано велику й малу ради громадського об'єднання охорони пам'яток історії та культури, делегатів на обласну конференцію. У роботі установчої конференції взяв участь і виступив голова РДА Ярослав Шинкарук.

☑«Духовне життя». Таку програму нещодавно затвердила одинадцята сесія обласної ради, яка врегульовуватиме відносини влади, насамперед, облради, і традиційних українських церков з метою спільного вирішення завдань, які є нині в нашій області.

☑Журнал «Карпатський край», заснований інститутом туризму ПНУ ім. В. Стефаніка, недавно зареєструвало Міністерство інформаційної політики України. Перший номер цього видання побачить світ на початку наступного року.

☑«Новорічно-різдвяна іграшка». Розпорядження про започаткування такого районного фестивалю видав голова РДА Ярослав Шинкарук. Фестиваль сприятиме збереженню традицій, звичаїв та обрядів нашого народу стосовно виготовлення і використання дитячої іграшки. Він відбудеться 19 грудня в Маєтку Святого Миколая в селі Пістині.

☑600-річчя Космача готуються відзначити в 2012 році тамтешні сільська рада, установи та заклади. Особливо вони надіються на підтримку районної й обласної ради, односельчанина, народного депутата Василя Чуднова.

☑Засідання клубу інтелігенції ім. І.А. Пелипейка по-діловому пройшло у світлиці Косівської ЦРБ. Велася розмова про роковини жертв Голодомору та відзначення 125-річчя від дня народження дослідника Гуцульщини М. Ломацького.

☑Чергові збори районної спілки пасічників пройшли в офісі ЦТІ. Їх відкрив і вів голова цього бджолярського формування Микола Іванович Балаш. Обговорено питання організації зимівлі бджіл, поширення досвіду з виготовлення різних вуликів, боротьби з кліщем, застосування апітерапії і плани на майбутнє.

П. ДМИТРІВ

Пульс міста

Відгомін подій

Пом'янули жертв Голодомору

В суботу, 26 листопада, о 16:00 на Майдані Незалежності, відповідно до загальнонаціональної хвилини мовчан-

ня, відбулося вшанування мовчальною жертв Голодомору в Україні 1932-1933 років. В заході взяло участь загалом близько 30

людей, — серед них були присутні представники старшої інтелігенції, переважно жінки, а також п'ятнадцять студентів Косівського інституту прикладного та декоративного мистецтва, які виклали із лампадок символічний хрест на землі. Загалом все пройшло на високому духовному рівні.

Проте, як це не прикро звучить, людей могло б прийти і побільше. Це тривожний дзвіночок для нашого міста, адже, як казав Олександр Довженко: «Єдина країна, якій заборонено вивчати свою історію і де вивчення історії власної країни — це квиток на смерть, — це Україна. Бо, як відомо, сторінка історії коштує підручника логіки. І чим глибше ти бачиш історію, тим далі можеш дивитися

в майбутнє».

Звісно, не можна сказати прямо, що сьогодні заборонено вивчати історію свого народу, проте однозначно варто відзначити, що сучасна влада, на відміну від попередньої, не так активно хоче відкривати своєму народу історичну правду, а часом і свідомо замовчує її та перекручує. Чого варті лише нові підручники з історії України для старших школярів. То чому ж дивуватися, що сучасна косівська молодь проігнорувала цей жалобний захід? Це саме ті люди, які колись мали б передати своїм дітям ту шану до традицій та пам'ятних дат нашої історії. До речі, представників політичних партій теж не було, адже більшість з них згадує про Голодомор лише перед виборами.

Руслан ШЕЛЕСТ

Гуцульщинознавству — 20 років

Урочистості з нагоди 20-річчя Гуцульщинознавства в шкільництві на високому організаційному рівні пройшли в Яворівській ЗОШ І-ІІІ. Зокрема проведено обласний науково-методичний семінар «Регіональний етнографічний компонент у системі навчально-виховного процесу загальноосвітніх навчальних закладів». Присутніх привітали фольклорний колектив «Молода гуцулія» і ветерани гуцульщинознавчого руху. Вручено медалі «За заслуги в розбудові гуцульської школи» та грамоти.

На моє переконання уроки гуцульщинознавства необхідні не тільки в нашій школі, але в цілому регіоні, тому що наш своєрідний гуцульський край має давні свої традиції, які повинні розвиватись і прививатись молодому поколінню і в сім'ї, і в школі. Це не є щось нове, адже питання гуцульської школи піднімали дуже багато визначних педагогів, зокрема над цією проблемою і тематикою працювали корифеї нашої педагогічної освіти, серед них і нині покійний Ігор Аполлонович Пелипейко — великий краєзнавець, велика людина, яка внесла вагомий внесок в розвиток Гуцульщини.

Зараз створена гуцульська школа в Яворові, керівником якої є Петро Васильович Лосюк, кандидат педагогічних наук. І саме, коли я в 2002 році

став директором Косівської школи №2, не вагався про те, що уроки гуцульщинознавства повинні бути у цій школі. Так і сталося, в 2002-2003 навчальному році ми ввели за рахунок вільної частини хвилин уроки гуцульщинознавства з 5 по 11 клас. Була відповідна програма, а також і підручники — методичне забезпечення і відповідно педагоги, які могли кваліфіковано викладати цей предмет.

Почала викладати цей предмет і зараз викладає, заступник директора школи Любов Петрівна Лаврук, адже вона сама історик по фаху, добре знає традиції гуцулів. Тому, щоб відкрити ці уроки в школі, потрібно було тільки бажання, бо це насправді багато вартує: дитина в школі хоча б раз в тиждень знає хто вона є, що вона є не тільки українець, а ще й з та-

кого гарного краю, як Гуцульщина. Ці уроки мають неабияке значення, хоч це і є в більшій мірі профільне навчання. Тим паче, що більше 20 випускників нашої школи навчаються у Косівському Інституті прикладного та декоративного мистецтва Львівської національної академії мистецтв та коледжі, а знаходиться так близько до цього начального закладу і не мати з ВНЗ тісних зв'язків — було б неприпустимо. На уроках трудового навчання у нас викладаються на високому рівні для хлопців різьба по дереву і вишивка — для дівчат. Це є практичним застосуванням тих навичок, які діти отримують на уроках гуцульщинознавства. Ми маємо хороших спеціалістів — це Ігор Богданович Фокшей, зараз справу продовжує і його син Богдан Ігорович Фокшей. Вишивкою займався тривалий час Марія Петрівна Борисяк, а зараз — Ірина Богданівна Фокшей, а також Галина Михайлівна Стри-

надюк. У нас також працює «університет культури» для учнів 9-11 класів, проводяться зустрічі з митцями, з визначними людьми Косівщини і не тільки, які розказують про своє мистецтво і творчість.

Василь ГОСТИЮК,
директор ЗОШ №2
міста Косова
Світлдіна
Богдана ШТУНДЕРА

Світовий досвід**Передумови**

Міська влада Цюріха багато років поспіль проводить цілеспрямовану політику щодо зменшення кількості побутових відходів.

Якщо у 70-80-х роках минулого сторіччя з метою підтримки чистоти в місті величезні обсяги відходів відправлялися на спалювання, то з 90-х років акцент перемістився на зменшення обсягу сміття через повторне використання матеріалів та компостування біовідходів.

Важливим чинником збереження чистоти міста є матеріальна відповідальність мешканців за чистоту міста та збереження довкілля.

Практика

За період 1992-2005 років в Цюріху вдалося знизити собівартість відходів зі 140 тисяч тонн до 100 тисяч тонн на рік. Ця позитивна динаміка є результатом спільних зусиль місцевих і регіональних законодавців, НУО та місцевого підприємства з переробки ТПВ.

Три складові програми скорочення відходів, яка реалізується в Цюріху:

- використання спеціального мішка для відходів «Цюрі-сак» (мішок для єдиного зразка можна придбати лише в операторі з управління ТПВ за досить високу ціну, в іншому пакуванні відходи не вивозяться. Вартість мішка і є оплатою за вивезення сміття);

- впровадження повторного використання

матеріалів, які підлягають переробці;

- проведення потужної інформаційної кампанії для мотивації мешканців до компостування біовідходів.

Вивезення відходів з домогосподарств прово-

В рамках реалізації проекту скорочення відходів в Цюріху запроваджено компостування біовідходів у приватних садибах, громадських парках та на інших комунальних територіях.

Швейцарія

Відходи — у доходи

дить єдина на все місто компанія, причому сміття має бути спаксоване у спеціальний мішок. Зазвичай одна сім'я заповнює один такий мішок на тиждень.

Ці мішки потрапляють на сміттєспалювальний завод. Придатні до переробки матеріали — скло, метал, текстиль, відпрацьовані масла — мешканці здають на приймальні пункти, яких в місті діє біля 300. Папір та картон збирають муніципальні представники безкоштовно раз на місяць. Для збору великогабаритних відходів діють два спеціальні пункти. Для тих, хто не має автомобілів, двічі на місяць прийом великогабаритного сміття, старих електроприладів тощо організується на трамвайних зупинках у визначений час.

Найефективнішим чинником на кількість відходів та поведінку мешканців щодо поводження з ними впливає впровадження оплати за вивезення сміття, яка залежить від його кількості.

Штрафи за порушення правил поводження з ТПВ сягають 250 швейцарських франків. Багато мешканців Цюріха визнають, що потенційна загроза сплатити такий великий штраф і є найкращим стимулом до підтримки проекту.

Радикальна політика міської влади щодо відходів допомогла змінити й купувальні звички городян. Тепер кожний подумає двічі перед тим, як придбати товар, запакований в картон, пластик або полістирол. Необхідність платити за кількість виробленого сміття та відпові-

Проблеми міста

дальність за доставку пакувальних матеріалів на переробні станції роблять людей більш поміркованими щодо непотрібного пакування. Через це й торгові мережі вимушені переходити на мінімальне пакування. А у деяких магазинах покупцям надається можливість розгорнути товар та залишити пакування в магазині, оскільки вони не зацікавлені нести додому додаткове сміття разом з товаром.

Результати

Завдяки послідовній та цілеспрямованій політиці міської влади Цюріха місту вдалося досягти значного скорочення вироблення відходів.

Дослідження, проведене Асоціацією міст за переробку, показує, що менший обсяг ТПВ на одного мешканця виробляється лише у двох містечках в Австрії та Голландії. Добрий приклад Цюріха поширився по решті території Швейцарії, та за її межі. Німеччина та Голландія також серед лідерів у переробці відходів.

Мешканці Цюріха за час реалізації заходів проекту перетворилися на свідомих споживачів, обізнаних у проблемах екології та зацікавлених у зменшенні обсягів відходів. Нині програма єдиного мішка «Цюрі-сак» та інші заходи програми користуються підтримкою 97% жителів міста.

Підготовлено за матеріалами сайту <http://sustainablecities.dk/en/cases>

Наша історія

На Івано-Франківщині у 2012 році широко відзначать 100-річчя Національної Скаутської Організації України «Пласт». Відповідне рішення

за ініціативи голови Івано-Франківської обласної ради Олександра Сича прийняла 25 листопада 2011 року Івано-Франківська обласна рада — повідомляє www.briz.if.ua з посилання на прес-служби облради.

Враховуючи значний вклад Національної Скаутської Організації України «Пласт» у державотворчі процеси, обласна рада вирішила рекомендувати відповідним підрозділам обласної державної адміністрації, районним радам, районним державним адміністраціям та виконавчим комітетам міських рад міст обласного значення провести у населених пунктах області тематичні заходи та розробити програму святкування 100-річчя «Пласту».

Серед запропонованих заходів — проведення протягом 2012 року у навчальних закладах області історичних годин, оглядів-конкурсів учнівських творів, зустрічей з представниками «Пласту», а також проведення у навчальних закладах області презентації «Пласту» для залучення сільської молоді.

Як відомо, Олександр Сич протягом 2004-2006 років був головою Національної Скаутської Організації України «Пласт».

Прес-служба Івано-Франківської обласної ради

Святкування 100 річчя українського скавтингу — ініціатива Пласту Національної скаутської організації України, з метою активізації української молоді, розвитку співпраці із громадськістю та іншими молодіжними організаціями країни та світу у форматі низки освітніх, інформаційних та громадських заходів. Це найбільший в Україні громадський проект, що наслідує найкращий світовий досвід та задає нові стандарти для молодого покоління.

Святкування 100 річчя Пласту триватиме продовж 2011-2012 року. Заходи, що заплановані в рамках святкування: «Вифлєємський Вогонь Миру», «Святий Миколай дітям з інтернатів», «Різдво для всіх», «100 добрих справ» та ін. Основний етап святкувань в Україні відбудеться у серпні 2012 року. Під час цього етапу пластуни проведуть спочатку 10-денні табори у різних регіонах України. Після цього у Львові з 18 до 24 серпня відбудеться заключний етап святкування, який полягатиме у проведенні зустрічі всіх пластунів.

Прес-служба станиці Івано-Франківськ

Прикарпаття готується

Група активних та молодих людей Косова виступила з пропозицією про відновлення активної ролі Пласту в житті косівської молоді. Щоб дізнатись чи хоче цього молодь, ми вирішили провести опитування, проте виявилось, що про Пласт більшість юних косівчан не знають. І це дуже сумно. Адже 10 років тому в «Пласті» була чи не третина активної молоді нашого міста. Тому ми опитали дорослішу аудиторію, а саме студентів та учнів старших класів, які ще не забули, що таке «Пласт», на відміну від молодшого покоління.

Отож, «Пласт» — українська скаутська організація. Метою «Пласту» є сприяти всебічному, патріотичному вихованню та самовихованню української молоді на засадах християнської моралі. Будучи неполітичною і позаконфесійною організацією, «Пласт» виховує молодь на свідомих, відповідальних і повновартісних громадян місцевої, національної та світової спільноти, провідників суспільства. «Пласт» був створений у 1911 році, невдовзі після заснування скаутського руху Робертом Бейден-Пауелом в 1907 р., а вже 12 квітня 1912 року у Львові пластуни склали першу Пластову присягу. Серед засновників організації були д-р. Олександр Тисовський, Петро Франко (син Івана Франка) та Іван Чмола. В основі назви «Пласт» лежить відповідник англійського Scout (розвідник), взятий за прикладом пластунів козаків-розвідників. Гербом «Пласту» є трилиста квітка лілії — символ скаутського руху (відомий як Fleur-de-lis) та тризуб, сплетені в одну гармонійну цілісність. Для досягнення виховних цілей «Пласт» застосовує власну унікальну методику виховання, основні принципи якої полягають у добровільності членства в організації, вихованні і навчанні через гру та працю, поступовій програмі занять і випробувань, гуртковій системі самоорганізації, заохоченні ініціативи і самовряду-

вання, пізнанні природи і життю серед природи, підтримці спеціальних зацікавлень і здібностей дітей та молоді. На відміну від більшості скаутських організацій світу, де членство завершується із досягненням 25-ліття, членство в «Пласті» є пожиттєвим. Умовний віковий поділ передбачає 4 вікові категорії: новаци (6-12 років), юнаки (12-18 років), старші пластуни (18-35 років) та пластуни-сеніори (від 35 років). Виховна та адміністративна праця в «Пласті» здійснюється старшими пластунами та пластунами-сеніорами виключно на волонтерських засадах. «Пласт» в Україні об'єднує близько 10 тисяч членів різного віку і таким чином є найбільшою скаутською організацією України. На сьогодні 130 осередків «Пласту» діють у всіх 24 областях України та Автономній республіці Крим. «Пласт» активно співпрацює з органами державної влади та громадськими організаціями, реалізуючи різноманітні соціальні та виховні програми.

В Косові в червні 1922 року створив «Пласт» наш визначний земляк Михайло Горбовий. Незабаром у Косові та на Москалівці почали діяти 25-ий та 26-ий пластові курені ім. М. Павлика. М. Горбовий вважав головним завданням фізичну, моральну та політичну підготовку нового покоління борців за Україну.

ОПИТУВАННЯ:

«ЧИ ПОТРІБНЕ ВІДНОВЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПЛАСТУ В КОСОВІ?»

Ростислав Мартинюк, керівник косівської районної організації «Пласт».

— Організація однозначно потрібна, тому що вона є виховною патріотичною громадською організацією, яка є поза політикою. Люди, які виховані в «Пласті», можуть йти в політику, але основний ак-

Наша історія

до 100-річчя «Пласту»

цент — це патріотичне виховання молоді.
— Чому немає зараз «Пласту» в Косові?

— Є проблема з виховниками, тобто відсутність молодих кадрів, які повинні прийти мені на заміну. В мене робота така, що я працюю в гірській рятувальній службі, тому не в змозі з твердою гарантією планувати жодне заняття, не можу відлучатися з дітьми. Раніше, ми кожної неділі кудись вибирались в гори. Тепер у мене такої змоги немає, я фізично не встигаю. Ми свого часу робили все, щоб зберегла наша виховна ланка, тобто люди, які могли б працювати з дітьми.

У магазині «Гайстра» маємо пластову домівку, де все пристосовано для занять із молоддю. Як районний осередок, ми все зберегли, в тому числі і документи з відділу юстиції, податкової, все спорядження збережене — лиш би були люди, які готові цим зайнятися. Раніше я був тільки вчителем, мав більше часу, все літо вільне для походів. Тепер я маю велику сім'ю і мушу заробляти на її утримання. Я хочу і можу звісно допомогти організувати багато речей. Так і було останніми роками. Наші колишні юнаки або юначки, які займалися з дітьми, зверталися до мене за пошуком коштів, спорядження та всього потрібно-го і нам до певного часу вдавалося робити це досить вдало.

Наша косівська станиця славна навіть тим, що Костя Бесараб, який очолював весь «Пласт» в Україні, був вихованцем косівської станиці. Спочатку розвивав пласт у Луцьку, потім пластував у Києві. Раніше косівська станиця робила спеціальні семінари для працівників освіти, на яких ми розповідали про «Пласт», показували тематичне відео та літературу, проводили з ними різні ігри, давали різну історичну інформацію і часто під час таких семінарів люди зголошувалися йти в «Пласт» і допомагати нам. Ми давали їм рекомендації, вони їхали потім на вишколи. Зараз найкраща ситуація на березівському куці, там пластовий осередок існує. Були спроби і з Кутів, і з Яблунова, і з Косова їхати на вишколи, проте зараз ці люди далекі від «Пласту» і не є пластунами.

Але так сталося, що наша активістка Оксана Федор одружилася і живе зараз в Івано-Франківську, Діана Федор виховує маленьку дитину, Марина Крицкалюк поїхала вчитися до Німеччини, Ігор Титик вчиться в Австралії, Володя Титик працює у Львові. В нас маленьке містечко і такі втрати нелегко компенсувати. Зараз є одна людина з Косова, яка взяла літературу і го-тується до вишколу юнацьких виховників.

Будемо сподіватись, що все складеться добре!

Роман Печижак, депутат міської ради:

— Так, це дуже потрібна річ на даний момент у вихованні дітей та молоді, тим більше для Косова, адже у нашому місті пластова організація була заснована ще минулого століття Михайлом Горбовим і має вже свої традиції. Я сам не був пластуном, тому навіть трохи шкодую про це. Але знаю — діяльність цієї організації є багатогранною, кожна дитина може знайти щось цікаве та самореалізуватися, навіть в майбутньому, як в суспільстві, так і в творчому і особистому плані. «Пласт» майже круглий рік проводить так звані таборування, де діти можуть спілкуватися та навчатись за спільними інтересами. А основне, це те, що «Пласт» виховує національно свідомих українців.

Бондарук Зоряна, учениця:

— Напевно, що потрібен «Пласт», бо тепер багато молоді трохи байдуже ставиться до таких духовних цінностей як християнство і патріотизм. Багатьом цікавіше відвідувати клуби, вживати алкоголь. При цьому ще й нарікають, що Україна держава найгірша. Але самі не хочуть докласти ніяких зусиль для її розвитку, вдосконалення. А пластуни — це саме ті люди!

Сумарук Андрій, учень:

— Думаю, що «Пласт» потрібно відновити, але треба дієвих керівників. Це може багато самореалізуватися.

Войтків Томаш, учень:

— Є багато бажаючих бути пластунами, спільно ходити в походи, співати пісні. Це цікаво.

Босчко Вадим, учень:

— У Косові відновлення «Пласту» дуже потрібне. Значна частина молоді не має ніякого зацікавлення ні в чому. Хлопці і дівчата курять, пиячать, хуліганять.

Володимир Миханів, студент:

— До переїзду в Київ сам був пластуном. Враження — найкращі! Цікаві знайомства, спілкування, приємна незабутня атмосфера, пропаганда здорового способу життя, спорту. І не тільки пропаганда, а й постійні спортивні акції та змагання, велика кількість туристичних походів, прогулянок, поїздок! Можливість опанування багатьох інших вмінь, знань та навичок. Актуальним є і патріотичне виховання, особливо, враховуючи вектори державної політики.

Марко Бобко, учень:

— На мою думку, «Пласт» у місті Косові потребує відновлення, адже це організація, яка залучає молодь до цікавої роботи. «Пласт» вчить молодь толерантності, ввічливості та поваги.

Святослав Кузменюк, учень:

— «Пласт» допоможе краще пізнати свій рідний край.

Надія Мельникова, учени-

ця:

— «Пласт» потрібно відновити. Для того, щоб діти більше спілкувались, ходили в табори, а також самореалізовувались. Так само колядували на Різдвяні свята. На мою думку, Пласт є дуже цікавою організацією.

Роман Москалик, студент

— Напевно так, але трошки в модернізованому вигляді. Ну, я на «Пласт» не ходив, але знайомі ходили, більшість з них або в Німеччину хотіли їхати, або цукерки мати «на халяву». Треба зацікавити не лише цим, а організацією походів, екскурсій по Україні, щоб в дітей появився інтерес до «Пласту»!

Діана Грималюк, учениця:

— Я вважаю, що потрібно відновлення «Пласту», щоб люди могли більше дізнатись про історію рідного краю.

Микола Гамуляк, учень:

— Як на мене, «Пласт» — це класна штука. У мене залишилось багато гарних спогадів пов'язаних з Пластом.

Діана Фієвчук, учениця:

— У «Пласті» молодь може себе проявити, самореалізуватися, але потрібно, щоб все було злагоджено, організовано, були нормальні керівники.

Стринадюк Христина, студентка:

— Я за «Пласт». Просто, якщо немає прагнення в молоді до нього, то її туди ніякою силою не заженеш. А «Пласт» пропагує здоровий спосіб життя. Але хлопці і дівчата виростають, підпадають під вплив зіпсованої моралі і мало хто лишається на своїй хвилі. Але, може, про це варта запитати в теперішніх батьків? Чи згодні вони, щоб їх діти так жили? Бо, якщо опитувати теперішню вже «фозумну» молодь, то ніякого результату не буде. Дітям цікаво тепер «тусити», «відірватися», марнувати життя. А «Пласт» тому не влаштує їх.

Ельвіра Сапринюк, учениця:

Так, потрібно в Косові відновлення «Пласту», щоб молоді люди захоплювалися корисними справами.

Лілія Чиленко, учениця:

Так, звичайно. Якщо в Косові відновиться «Пласт», то діти все більше будуть самореалізовуватись і розкривати свої таланти.

Наталія Підгірська, учениця:

Так потрібний. Тому, що цікаво вивчати історію, географію, ходити в походи в гори, лазити по скелях. На мою думку, це дуже цікаво. Я раз була із тими, хто ходить з пластунами у походи. Мені сподобалося.

Руслан ШЕЛЕСТ

Розмова з цікавою людиною

Святий Миколай латиме

Інтерв'ю із заступником директора Національного природного парку «Гуцульщина» Анастасією Костюк про підготовку до днів Святого Миколая Чудотворця та про життя-буття «Маєтку Святого Миколая»

— Розкажіть детальніше про плани розвитку проекту «Маєток Святого Миколая»

— Мистецький комплекс «Маєтку Святого Миколая» буде мати кілька напрямів розвитку і охоплювати декілька населених пунктів. Центральна садиба святого Миколая на окраїні села Пістинь вже функціонує. Має бути збудований новий великий будинок для Святого Миколая, а в теперішньому будиночку буде пошта до Миколая, а також центр зв'язку.

Тут розмістяться дитячий театр на 300 місць, містечко майстрів, виставкові павільйони, де будуть працювати майстер-класи, а також дитяча залізнична колія із казковими станціями. А вище по хребту, там де тепер проходить лісова дорога, на майбутнє є інвестиційний план, щодо створення гостинної садиби, комплексу котеджів з гірськолижним виїзком, а також готель з усіма зручностями.

Ще є такий напрямок, як навчально-оздоровчий комплекс, який планується побудувати в селі Черганівка, на тому ж місці, де в 2004 році був закладений символічний перший камінь під будову «Маєтку Святого Миколая». Там планується звести школу, де діти цілий рік навчатимуться, а також спальний корпус, їдальня, спортивний зал та басейн із медично-діагностичним центром. Діти освою-

ватимуть шкільну програму у повному обсязі, щоб не відстати в навчальній програмі, а разом з тим будуть знайомитися з народними звичаями та традиціями. Такою програмою будуть охоплені такі села, як Космач — центр писанкарства, Кобаки з його духовним центром «Здвижин».

Діти зможуть також побувати на полонині і побачити, як випасається худоба, як виготовляється сир-бриндза; пройтися туристичними стежками і пізнавальними маршрутами, ознайомитися з пам'ятками історії, культури і природи, яких надзвичайно багато в районі.

Основна мета цього проекту — патріотичне виховання молоді, поширення традицій і обрядів Гуцульщини, тому і Святий Миколай вибрав Косівщину, рекреаційний потенціал якого використовується лише на 5-6

відсотків. Крім прекрасної природи, маємо екологічно чисті продукти харчування. Приміром, на території нашого Парку є 296 видів їстівних грибів, хоча місцеве населення збирає усього лише п'ять-вісім видів. Планується, що комплекс Святого Миколая активно сприятиме розвитку підсобного господарства, де б вирощувалася чиста продукція і щоб дітей, які сюди приїжджають, ми не бананами годували і не чужими продуктами, а своїми місцевими.

В рамках проекту «Маєток Святого Миколая» є і екологічно-духовний центр «Здвижин», який вже фактично функціонує завдяки роботі нашого всеукраїнського товариства «Гуцульщина», подружжя відомих краєзнавців Ватаманюків у співпраці з НПП «Гуцульщина», з РП «Райагроліс». Тут у дубовому лісі є невелика церква і капличка, хресна дорога і пізнавальні маршрути, побудований будинок для проведення занять з духовності та екології.

Неподалік цього духовного комплексу розташований розсадник і пасіка Парку, яка вже нараховує 40 вуликів, в перспективі буде їх 200. Будуть зроблені і пересувні пасіки для лікування бджолами. Маємо також намір створити тут навчально-виробничу «Зелену Комору». В розсаднику зростає біля 100 тисяч різних видів лісоутворюючих і декоративних видів дерев та кущів. Це хороша база для навчання дітей

вирощувати лісові рослини.

У Старих Кутах є дуже гарна місцина — цінні вікові насадження (120-130) років, а також багато видів червонокнижної рослинності. Тут є ставкові господарства. За пропозицією Всеукраїнського об'єднання людей з обмеженими фізичними можливостями передбачається побудувати конферму, іподром з лікувальним центром, будинок рибака для спортивного риболовля, дитячий оздоровчий комплекс на 100 місць. Оскільки це рівнинна місцина, то будуть і спеціальні доріжки для людей із вадами, які могли б вільно пересуватися, ловити рибу та оздоровлюватися, дихати чистим повітрям.

Так само думаємо збудувати такий лікувальний комплекс з усіма зручностями, з харчоблоком та залом відпочинку і для дорослих.

У Шешорах у нас найбільше Природо-охоронне науководослідне відділення у структурі НПП «Гуцульщина». Площа майже 4 тисячі гектарів. Оскільки Шешори мають статус курортного населеного пункту, тому тут якраз все повинно використовуватися для рекреації.

Шешори тепер хоча і є гуцульським селом, але в ньому немає того всього, що було в гуцульському селі раніше — перш за все втрачено архітектуру в гуцульському стилі. Тому невдовзі буде побудовано млин, валило, хату-гражду і одночасно будинки для туристів, які б могли ходити цікавими маршрутами на хребет Брусний, на гору Рокиту, на полонину Росохату. Протяжність маршруту на хребет Брусний майже 6 кілометрів, — туди піти за один день туристу дещо важко. Через те, ми плануємо побудувати туристичний будинок, де би група пройшла маршрутом і заночувала на горі, а потім, вже не кваплячись, поверталась іншою стороною, де є дуже багато красивих природних місць.

З Рокити відкривається вид на три райони: Коломийський, Косівський і Верховинський, в добру погоду навіть видно Говерлу. Маршрут має пролягати через села Шешори і Річка. У Річці багато майстрів

Розмова з цікавою людиною

у районі ціле містечко

народного мистецтва — центр різьби по дереву, інкрустація. Тут жили і творили Марко Мегединюк, відомі родини майстрів Кіщуків, Тонюків та інших.

Тому, ми хочемо охопити більше населених пунктів, щоб туристи могли поспілкуватись із майстрами різного мистецтва — і кераміки, і вишивки, і ткацтва. В Шешорах буде і форельне господарство, і гірсько-лижні витяги доступні для початківців.

Ми називаємо цей проект «Карпатський Артек» — «Маєток Святого Миколая». Основні кошти на його реалізацію закладаються у державній програмі. Поряд з тим, будуть мати місце три форми власності — комунальна, приватна і державна. Держава побудує комплекси для дітей, а вже для дорослих гроші виділить приватний інвестор.

— Як з'явилась ідея створення «Маєток Святого Миколая»?

— До створення Парку на території району спилували ліс, а Парк створювався для захисту якраз цих земель від глобальної вирубки, оскільки в нас сильно порушена вікова структура лісів. Якщо в Українських Карпатах стиглих лісів є 12%, то на Косівщині їх лише 6%. Коли порушена сильно вікова структура, то це стає однією з причин сильних пожег. Власне Національний природний парк «Гуцульщина» створювався якраз на хвилі протестів горян проти суцільних вирубок на території району. Оскільки Косівщина задекларувала пріоритетний розвиток туризму, то цілком призначення Національного парку і полягає у розвитку рекреації і

природоохоронної науки.

Деякі наші опоненти, які не полишають надій заволодіти певною частиною лісових територій, кладуть все з ніг на голову: кажуть, що Парк не дасть можливості розвиватися району, що заборонить людям гти в ліс збирати ягоди і гриби — це все явна брехня. Вся територія Парку становить 32 тисячі гектарів — це з урахуванням, що в нашому постійному користуванні є близько 7 тисяч гектарів, а 24 тисячі — в користуванні держлісгосп і «Райагролісу». Але має бути дотриманий природо-охоронний режим. Заповідна зона повинна бути така, як є, де ми маємо її зберігати у первинному стані, бо саме на ній знаходяться найцінніші природні ландшафти і рослини. 50% території використовуються для рекреації — це майже 16 тисяч гектарів. Тут є де розвернутися — створити місця відпочинку, прокласти туристичні маршрути і пізнавальні стежки.

У Парку виділена також спеціальна зона постійної рекреації, де або немає насаджень, або де зростають малоцінні насадження. На таких територіях згідно чинного законодавства можливе будівництво готелів, мотелів, санаторіїв та інших споруд, тому якраз під «Маєток Святого Миколая» цим проектом відведено різні території у Пістині, Черганівці, Старих Кутах, Кобаках.

— А як використовується господарська зона Парку?

— Четверта функціональна зона НПП «Гуцульщина» — це господарська зона, де здійснюється традиційна господарська діяльність, яка не приводить до погіршеного стану довкілля. У

всьому світі у господарській зоні є дуже багато різних користувачів. Єдине що треба — це дотримуватись спеціального режиму. Скажіть мені: «Котрий господар хотів би, щоб природа погіршилась»? Думаю, що жоден. Разом з тим держава вкладає в ці території кошти і зацікавлена, щоб вони освоювались найкраще. Для цього існують податкові пільги і пільги зі сплати за користування землею. З часом люди зрозуміють переваги і самі хотітимуть, щоб їх включили в територію Парку. Але це не так просто — на цій території має бути наукове обґрунтування з питань охорони природи. Я більш, ніж впевнена, що парк буде розширюватись, як і природно-заповідний фонд, бо ми йдемо в Європу і підписали договір про збільшення заповідних територій. Тепер в Україні є їх 6 відсотків, а згідно із договором ми маємо досягнути 16 відсотків. Зрозуміло, що такі території будуть в Карпатах та Криму.

— Судячи з вашої розповіді, Парк активно розвивається, чи не так?

— Ви бачите, що за час створення національного Парку (9 років) розвивається інфраструктура — побудовано новий адміністративний корпус, який є окрасою Косова, а ще недавно на його місці були купи сміття і непотребу, склади шкір. Це було найбільш запущене місце. Парк наочно довів як з найгіршого можна зробити найкраще. Недавно учасники районної ради, громадських організацій, коли побували у адмінбудинку, навіть не повірили, де опинились. Тут відбулася вже наукова конференція під час Гуцульського фестивалю, а також секційні засідання і наукові ради, семінари. Для цього створено всі умови.

Збудовано також два рекреаційні будинки в Шешорах, тому що для туриста грошовитого в нас у районі вже є багато баз відпочинку, а для студентів, молоді — не було. Тепер молодь у Шешорах має змогу влітку проводити табори, в будинку є кімнати, де можуть поселитися за мізерну плату студенти та практиканти.

— Скажіть кілька слів про майбутній музей

— В рамках туристичного комплексу «Маєток Святого Миколая» в центральній садибі пла-

нується створити музей природи і етнографії. Це по суті буде красназничий музей, про який мріяли так багато поколінь, бо лише один Косівський район в області не має такого музею. Міністерство екології та природних ресурсів, не чекаючи виділення коштів у державному бюджеті, які закладаються згідно розпорядження Кабміну, виділив 300 тисяч із своїх резервів на будівництво Музею природи і етнографії. Зараз уже виготовляється технічна документація. У наступному році приступимо до його будівництва. Вже в рамках реалізації цього проекту відбулася установча конференція по створенню районного об'єднання з охорони пам'яток культури, історії та природи, яке активно займеться збором матеріалів для майбутнього музею. Це значно посприє збільшенню притоку туристів в наш регіон.

— Які завдання стоять перед новим об'єднанням?

— По-перше, треба встановити межі цих пам'яток. Не секрет, що зараз іде наступ на найцінніші територіальні об'єкти зі сторони представників бізнесу, тому ми повинні зробити все, щоб ці місця були доступні, щоб вони працювали загалом на громаду, а не на окрему людину.

Звичайно, для цього потрібні відповідні кошти, об'єднання зусиль для встановлення відповідних знаків, туристичного інформаційного центру, щоб людина наочно бачила: там є скелі Довбуша, а там — музей, а поряд — майстер працює.

Психологія людей змінюється. Якщо раніше, за Союзу, наприклад, турист приїхав відпочивати і все інше його мало цікавило, то тепер турист не такий, а більш вибагливий — хоче побачити щось нове та цікаве.

Інтерв'ю взяв
Тарас ПАСИМОК

Світ захоплень

У храмі мистецтв

Справжнім храмом мистецтва по праву можна назвати одну із найкращих споруд нашого міста — Косівську дитячу школу мистецтв. Кожного дня її двері гостинно відчинені для юних горян, які прагнуть пізнати красу людської творчості і прилучитися до великої таїни мистецтва. За роки існування Косівської ДШМ з її стін вийшло 1245 випускників. Кращі з них продовжили навчання у мистецьких вузах України та сусідніх країн. Про роботу цього навчального за-

ладу ми попросили розповісти Заслуженого працівника культури України, директора Косівської ДШМ Тетяну Теодорівну Даниляк. Тетяна Теодорівна — мудрий, досвідчений, ініціативний керівник, прекрасний спеціаліст, викладач по класу фортепіано. Окрім того, багато років керує дитячим зразковим фольклорним ансамблем «Косівські візерунки» (хореограф Надія Меленчук), який неодноразово приносить славу не лише Косівській ДШМ, а й району.

— Тетяно Теодорівно, колектив Косівської дитячої школи мистецтв робить велику й дуже потрібну справу — відкриває дітям чарівний світ мистецтва, розвиває творчі здібності своїх вихованців. Розкажіть про своїх однодумців, які працюють разом з вами для того, щоб юні горяни стали прекрасними музикантами, танцюристами, щоб розуміли мистецтво і досягли успіху у творчості.

— Шлях до успіху завжди нелегкий, він наповнений наполегливою працею викладачів і учнів, великими сподіваннями, мріями, надіями, розчаруваннями й поразками. Та саме в них гартується характер, шліфується майстерність юних талантів. Справжніми чарівниками, які знаходять, відточують грані мистецького хисту в сучасних дівчаток і хлопчиків, є заступник директора з навчально-виховної роботи І. В. Мойсюк, завідувач фортепіанним відділом Т. В. Іванишин, викладачі фортепіанного відділу: Д. Д. Біланюк, Л. П. Москальчук, О. Д. Романів; викладачі народного відділу: І. Д. Воротняк, С. Ю. Лазован, а також викладач по класу скрипки та гітари Т. О. Романів, викладачі образотворчого відділу Я. Д. Киפורук та В. І. Савчук, завідувач образотворчим відділом Г. М. Кравченко, викладач по класу вокалу З. Д. Бурлаченко, керівник оркестру народних інструментів П. П. Полагнюк, керівник оркестру баяністів-

акордеоністів, заввідділом народних інструментів В. Я. Козьменчук, завтеоретичним відділом Н. С. Пасимок, викладач теоретичних дисциплін Л. Т. Кучерова, заввідділом хореографії Н. М. Меленчук. Всі вони дуже талановиті, творчі, працьовиті, ініціативні педагоги.

— Яким був минулий навчальний рік, які нові успіхи приніс він Косівській ДШМ?

— Минулий навчальний рік в історії нашого навчального закладу вписав нові успіхи і перемоги. У березні 2011 року відбувся обласний конкурс виконавської майстерності, у якому призові місця вибороли: Вікторія Трикоза (I місце, викладач Т. Т. Даниляк, фортепіано), Владислав Максимчук (I місце, викладач Т. В. Іванишин, фортепіано), Іван Сумарук (I місце, викладач І. Д. Воротняк, акордеон), Тетяна Марусяк (II місце, викладач Т. В. Іванишин, фортепіано), Василь Сидорак (II місце, викладач І. В. Мойсюк, акордеон). А Соломія Гнідан була нагороджена грамотою за краще виконання твору українського композитора.

Учасниками обласного кушового конкурсу виконавської майстерності були: Орест Цьolkовський (гітара, клас викладача Т. О. Романів), Власта Сав'юк (фортепіано, клас викладача Т. Т. Даниляк), Назарій Павлюк (скрипка, клас викладача Т. О. Романів), Сніжана Негрук та Марія Сумарук (бандура, клас викладача С. Ю. Лазован). Вони показали високий рівень володіння інструментом і добру виконавську майстерність.

Учні ДШМ брали участь і в обласній музично-теоретичній олімпіаді. Христина Шалімова посіла третє місце, Вікторія Трикоза і Тетяна Марусяк захищали честь школи з сольфеджіо (викладач Н. С. Пасимок), а Леся Бичинюк та Ірина Фокашук — з музичної літератури (викладач Л. Т. Кучерова).

Обласний вокальний конкурс «Дивоцвіт», який проходив у місті Богородчани, приніс Косівській ДШМ перше місце. Його вибороло тріо бандуристок в складі Сніжани Негрук, Оксани Тригуб'як та Марії Сумарук (викладач С. Ю. Лазован).

На п'ятому регіональному фестивалі-конкурсі дитячих оркестрів народної музики, який проходив на базі ДШМ, перше місце виборов оркестр народних інструментів під керівництвом П. П. Полагнюка.

— Відомо, що в Косівській ДШМ дуже добре діє відділ образотворчого мистецтва. Багато випускників цього відділу згодом продовжують навчання в Косівському інституті народно-прикладного мистецтва ЛНАМУ. Які їх успіхи у цьому році?

— Високо тримають честь району і юні живописці. Зокрема, в обласній олімпіаді із живопису, яка проходила в місті Долина, Антоніна Цикаляк посіла друге місце (викладач Я. Д. Киפורук),

Івано-Франківська ОДА і управління культури на базі Косівської ДШМ проводили обласну дитячу художню виставку «Мальовнича Україна». Переможцями стали: Станіслава

Строїч (I місце, викладач Г. М. Кравченко), Микола Ходан (II місце, викладач Г. М. Кравченко), Ганна Микитюк (III місце, викладач В. І. Савчук).

У виставці, яку проводили Косівська РДА та відділ культури і туризму, переможцями стали: Іванна Ілюк (I місце, викладач Г. М. Кравченко), Юлія Проняєва (II місце, викладач Я. Д. Киפורук), Ярослав Девда (II місце, викладач В. І. Савчук), Діана Волощук (III місце, викладач Я. Д. Киפורук). За активну участь у виставці Косівська ДШМ відзначила Антоніну Цикаляк (викладач Я. Д. Киפורук), Марію Олексюк (викладач В. І. Савчук), Олега Федоренка (викладач Я. Д. Киפורук), Олену Лузіну (викладач Г. М. Кравченко) та Юрія Мартишука (викладач В. І. Савчук).

Викладачі навчального закладу докладають максимум зусиль для того, щоб кожний із 355 учнів школи міг реалізувати свої здібності і вірять, що на місце цьогорічних випускників придуть нові учні на фортепіанний, народний, струнно-смичковий, духовий, вокальний, образотворчий та хореографічний відділи і будуть примножувати славу своїх попередників. Наш край завжди славився яскравими талантами.

— Широ вдячний за розмову. Успіхів Вам у праці, талановитих учнів і нових перемог.

Ярослав ТИМОФІЙЧУК

Світ захоплень

— **Розкажи нашим читачам, що таке квест і як в цю гру правильно грати?**

— Квест — це спортивно-інтелектуальна командна гра, мета якої — швидше та якісніше від інших команд дістатися фінішу, виконуючи в процесі різні інтелектуальні та спортивні «примхи» організаторів. На старті кожній команді (кількість осіб в одній команді, зазвичай, від 4 до 6) видається загадка (на аркуші паперу, наприклад), де зашифроване конкретне місце, до якого команді необхідно добратися.

На цьому місці чергує представник організаторів. Він дає командам, які відгадали загадку і прибули до вказаного пункту, якесь нове завдання, після успішного виконання якого команді дістається чергова загадка — і так далі. Зазвичай, кількість таких етапів становить від 5 до 10-ти. Буває і більше.

Щоб дістатися фінішу, необхідно правильно відгадати всі зашифровані місця, швидко і правильно виконати на них завдання організаторів і зробити це швидше за інші команди. Можна взяти додаткову підказку, але у такому разі на команду накладаються штрафні хвилини. Проте, неправильно відгадана загадка і прибуття до хибного пункту, фактично, позбавляє шансу на перемогу, тому ризикувати потрібно розумно. Перемагає команда, яка найшвидше бігає і найменше помиляється із завданнями. Це основна суть, проте існує багато варіантів. Тут залежить вже від фантазії організаторів. Обмежень немає.

— **Хто вигадує завдання для квестів і які призи можна отримати, граючи в цю гру?**

— Завдання вигадують креативні люди, яких знаходять організатори. Деякі з них вже мають солідний досвід у цій справі. Асортимент призів залежить від того, хто є спонсором чи організаторами квесту і яку суму грошей було виділено для проведення квесту. Доводилося вигравати як невеличкий торт на команду, так і більше тисячі гривень на команду, плюс різні подарунки.

— **Чи є на сьогодні в Україні гуру квестів, які задають ритм всім іншим? Чи є прогрес в цьому напрямі в нашій країні, адже більшість людей навіть не знають що це таке!**

— Гуру серед організаторів, наскільки мені відомо, немає. Організаторів досить ба-

гато, і вони різні. Ними можуть бути певні компанії, підприємства, організації, установи, політичні партії і так далі. Є також організації, які займаються квестами професійно. Кожна команда вносить певну незначну суму коштів, щоб взяти участь, а у випадку перемоги отримує гідну винагороду. Ну, а решту забирають самі організатори. Гуру серед ко-

в'ю», а з відвідувачів ботанічного саду скласти напис «НІ — Наркотикам».

Ну і, власне, самі загадки були дуже цікавими і досить складними. А найголовніше — ми перемогли найближчих переслідувачів аж на годину, встигнувши в проміжку між нашим фінішем і прибуттям срібних при-

Квест — це фрест

Інтерв'ю з молодим косів'янином Володимиром Михайлим. Тема розмови — нова популярна в світі інтелектуальна гра квест. Волода один із учасників київської команди, яка неодноразово ставала переможцем в цій цікавій і спортивній грі. Володимир народився у Косові. Навчався у Косівській ЗОШ №1 до 2002 року, поки доля не закинула до Києва. Зараз навчається на останньому році магістратури Національного університету «Києво-Могилянська академія» на юридичному факультеті. Має дипломи бакалавра та спеціаліста у даній сфері.

манд, можливо, є, проте я зі статистикою не знайомий.

На одному з квестів була команда, що брала участь в десятках квестів, мала свої футболки з логотипами, прізвиськами і т. д., була озброєна різними технічними засобами. Колеги вважали її фаворитом і «практично» переможцем, але в ході змагання це не допомогло їм, на відміну від нашої команди, зайняти призове місце. В нашій країні прогрес є. В Києві квести є досить популярними. Принаймні, значна частина молоді, хоча б один раз брала в них участь і більшість знає, в чому полягає їх суть. Для мене було відкриттям, що в Косові про це майже нічого не відомо, якщо це справді так.

— **Розкажи про найцікавіший квест у своєму житті!**

— Абсолютно всі квести були цікавими, захоплюючими та незабутніми. Виділю, мабуть, квест, який організувала молодіжна організація «Демократичний альянс» за підтримки представництва Світового банку в Україні та благодійного фонду Братів Кличко. У квесті взяли участь 20 команд. Присвячений квест був здоровому способу життя. Під час цього квесту, який для нашої команди тривав близько 4-ох годин, нам довелося обігнати, без перебільшення, всю центральну частину Києва, примусити бабусь робити зарядку біля стін Верховної Ради, курців на Хрещатику сфотографуватися з плакатом «куріння шкодить вашому здоро-

зерів відпочити та попередньо відсвяткувати нашу перемогу в кафе неподалік, після чого піти зустрічати «конкурентів». Команда виграла тисячу гривень, боксерську грушу та індивідуальні дипломи. Ну і, звісно, море позитивних емоцій та шалену втому м'язів на цілий тиждень.

— **Скільки квестів виграла твоя команда, розкажи про те, як формується склад команди, які в кожного завдання та цілі?**

— Команда брала участь в шести квестах. Виграла 4 з них. Склад команди формувалася з однокурсників, друзів та знайомих. Критеріїв особливих не було, за винятком бажання і вміння бігати (сміється). Завдання для кожного наперед ніхто не придумує. Все залежить від конкретних обставин і особливостей завдання. Інколи доводиться одному чи двом членам команди бігти в неправильному напрямку, щоб збити з пантелику команди-конкуренти, які «сидять на хвості». Інші члени команди в цей час прибігають до пункту призначення і отримують наступне завдання, а «сусаніни» вже приєднуються на наступному етапі.

— **Під час квестів, здогадуюсь, виникало багато кумедних ситуацій? Розкажи про одну з них.**

— Так, спогадів багато і емоцій, відверто кажучи, переповнюють. Під час одного з квестів нам необхідно було залучити чотирьох випадкових перехожих до

виконання нашого завдання, а саме станцювати з ними танець на вибір. Місце було не дуже людним (Пейзажна алея в Києві), тому варіантів було небагато. Завжди активних бабусь тоді не було, проте на лавочці сиділа мила дівчина, приблизно 20-ти років. Ну і я захеканий підбігаю, починаю практично на колінах «грузити» її всією інформацією, наполегливо пропоную витратити на танець зі мною дві хвилини, вже майже тягну її за руку з лавочки, але мої потуги обламав один грізний двометровий «амбал», що стояв у мене за спиною... Він не зовсім правильно зрозумів мої блага наміри... До сих пір не уявляю, яким чином мені вдалося уникнути тяжких тілесних ушкоджень (сміється).

— **Наведи приклад загадки, яка тобі запам'яталася?**

— Серед легких загадок можу згадати таку: «Місце для ночівлі за 1100 км». Якщо мислити буквально — необхідно купляти квиток на літак і летіти кудись на відповідну відстань і там шукати місце для ночівлі. Тому довелося думати, що в даному випадку малося на увазі. Місцем для ночівлі, ймовірно, є готель. Хоча і тут виникли варіанти. Складніше було прив'язати його до заданої відстані, враховуючи те, що за межі міста квест не розповсюджувався. Здогадалися досить швидко. На Майдані Незалежності знаходиться показник з напрямками до відомих світових міст, куди ми і прибігли. Шукали, до якого міста 1100 км. Це була столиця Словаччини Братислава. В Києві в честь цього міста названо два об'єкти: кінотеатр і, власне, готель, куди ми і прибігли. І не помилилися. Були також значно складніші завдання.

— **Який квест ти б міг порадити для проведення в Косові і чи не маєш бажання перенести свій досвід з Києва в Косів, адже це так цікаво**

— В Косові проведення такого квесту було б дуже цікавим, особливо, якщо включити до програми не лише місто, а наприклад, певні загальновідомі місця в Карпатах навколо Косова чи навколишні села, щоб учасники відчули всю радість автостопа. Впевнений, команди отримали б безмежне задоволення. Місце, які можна загадати в нас достатньо. Тематика також значення немає. Її може і не бути зовсім. Це вже деталі.

Захоплення

— Скажіть кілька слів про себе та про вашу роботу

— Скоро вже буде 5 років, як я працюю у Косівському інституті прикладного та декоративного мистецтва Львівської національної академії мистецтв керівником фізичного виховання. Займаємось ми тут вихованням молоді в повному значенні цього слова — не тільки фізично, але і патріотично. У нас навчається десь до 15% косівських дітей. Наш навчальний заклад досить престижний, адже тут є коледж та інститут. Як не дивно, більш відомий коледж, як колишній училище і технікум, один з кращих в Україні, бо тут уже традиційно готують висококваліфікованих фахівців.

Але, щоб бути хорошим митцем, треба мати і добре здоров'я. Якщо його немає, то людина втрачає не тільки фізично. З метою покращення здоров'я наших студентів, проводяться першості навчального закладу: з волейболу, баскетболу, настільного тенісу, футболу, шахів, шашок. Також, працюють спортивні секції і на базі ВНЗ та на базі спортивного клубу «Богатир»: з волейболу, футболу, баскетболу, настільного тенісу, вільної та греко-римської боротьби і дзюдо.

Є і легка атлетика. Маємо неодноразово чемпіонку області серед вищих начальних закладів Заячук Іванну. Непогані результати маємо у стрибках в довжину та кросі. Скажу вам прямо і відверто, що в даний час дуже важко готувати спортсменів, бо здоров'я сучасних молодих людей, на жаль, дуже слабе. І для того, щоб претендувати на якісь нагороди, треба ходи 6-2-3 роки тренуватись, щоб добитися належного фізичного рівня, а тоді вже працювати конкретно для досягнення високого спортивного результату.

Маємо вже, наприклад, нашого нового кандидата в майстри спорту Олеса Цуру, який на першості України з греко-римської боротьби зайняв п'яте місце. В нас є також хлопці, які старанно і серйозно займаються велоспортом — це Назар Гордій, наш косів'янин, який зайняв перше місце на першості України, що відбулась в Івано-Франківську цього року та косів'янин Мирослав Тафійчук, кандидат в майстри спорту із гірських лиж. За цей час, поки я працюю в нашому Інституті, вже підготовлено 6 кандидатів в майстри спорту. Люди творчі не надто очі до спорту, але я завжди намагаюсь їх переконати, що в здоровому

Чемпіони є і в Косові

Відомий тренер з класичної та вільної боротьби, депутат міської ради від НРУ, колишній керівник відділу у справах сім'ї, молоді, спорту і медицини косівської райдержадміністрації Дмитро Дмитрович Кравчук розповів про себе, перемоги своїх підопічних та про спорт у Косові.

тілі — здоровий дух! У нас дуже популярні «Козацькі забави», які ми проводимо кожен рік у жовтні, присвячені дню заснування Української Повстанської Армії, а також на Покрову святої Богородиці святкуємо і день козацтва. Змагання проводяться із 6 видів спорту: метання ядра, гирьового спорту, кульової стрільби, арм-реслінгу, перетягування канату, збивання із спортивного снаряду. А ще є конкурси на краще виконання патріотичної пісні та смачніше приготування куліша. Фаворитами вже кілька років є хлопці з команди художніх виробів з дерева, на другому чи третьому місці — студенти з художньої обробки металу чи кераміки. Це все, що стосується моєї роботи в цьому навчальному закладі.

Треба зазначити, що керівництво нашого навчального закладу ставиться із розумінням важливості спорту для студентів і тому всіляко сприяє в моральному і в матеріальному плані.

— Розкажіть детальніше про вашу роботу в спортивному клубі «Богатир»

— Відносно роботи у спортивному клубі, то вже 40 років я працюю тренером на цій ниві. Є досягнення — 15 чоловік, з якими я займався, стали майстрами спорту. Серед них Ігор Мортук — майстер спорту міжнародного класу, який нині живе і працює в Дніпропетровську працює тренером. Серед них були і чемпіони СРСР — викладач Косівсь-

кого інституту Богдан Юсипчук та Володимир Фокшей. Тепер заняття у спортивному клубі відвідують десь 55 чоловік.

До мене ходять і старші хлопці після армії, і з навколишніх сіл, і з міста Косова. Особливо багато — у зимовий період. Коли канікули, то студенти ходять на заняття, а в літній період ще більше — я майже не відпочиваю. Лише два тижні перерва, а так постійно займаються хлопці. Навіть із Стопчатова доїжджають, з Уторопів, Кут та Космача.

То вже стало пріоритетом в моєму житті. Незважаючи на стан здоров'я, ходжу на заняття, бо, пропускаючи їх, не можна побудувати належної структури для досягнення високих спортивних результатів. Ми беремо участь у всіх єдиноборствах на першості області — це і вільна боротьба, греко-римська, дзюдо і самбо. Завжди є чемпіони, і призери, хлопці потрапляють і в збірну області. Крім спорту, стараюсь їх виховувати в дусі патріотичному, розкажую: хто ми, і чий ми діти. Щоб той, хто пройде цю школу, міг правильно застосувати свої здібності у тих справах, які будуть на користь нашої України.

Приємно, що діти хочуть займатись спортом, а батьки розуміють необхідність цієї справи. Дитина не може бути здоровою, якщо просиділа за партою від 9-00 до 18-00 години. Треба розвиватись — бігати, брати участь в ігрових видах спорту та єдино-

борствах. У нас був колись великий Всеукраїнський турнір, на який прибуло біля 300 учасників. Хочу щось подібне відновити. Ми вже вдруге проводимо такий турнір, приурочений до Різдва. Приїжджають до нас кияни, гості з Кам'янець-Подільського, а також з інших міст нашої області. Ми не тільки займаємось спортом, але й колядуємо з ними, вчимо їх нашої української культури та гуцульських традицій. Потім, одержуємо дуже багато позитивних листів із захопленнями відгуками від батьків, які дякують за нашу просвітницьку роботу, бо там такого і немає, і не знають про таке.

А якщо взяти в цілому, то можна сказати, що Косівщина і місто Косів, досить непогано виглядають на фоні області, а з окремих видів спорту і на національних Всеукраїнських змаганнях. Я не уявляю хлопця, який не пройшов би спортивну школу, не має значення з якого виду спорту, бо інакше не можна розвиватись.

— Розкажіть про вашу роботу, як депутата міської ради, чому ви вирішили балотуватися? Вже рік, як косівська рада шостого скликання працює, а ви є член бюджетної комісії.

— В Народному Русі України я ще з часів радянських. Були і раніше пропозиції балотуватись, але якось не думав над тим, бо тренер вічно в роз'їздах, то які могли бути думки про якусь там сесію. А цей раз висунули мене кандидатом в депутата, і я пройшов. Сесії проходять на належному рівні, підготовлені. Думаю, що Микола Фокшей на своєму місці, видно, що має управлінський досвід. Міська рада в цьому, 2011 році, допомогла — ми змогли придбати 12 нових матів, а також провести турнір серед молодих спортсменів. Сподіваюсь, що в цьому році, про нас теж не забудуть.

AS-TAR
*На світлинці:
одна з команд
«Козацьких забав»*

Культура

Музика звучала на «біс»

19 жовтня, в середу, в районному Народному домі відбувся концерт симфонічного оркестру Івано-Франківської обласної філармонії

Колектив симфонічного оркестру доволі молодий. Він з'явився лише 3 роки тому і став помітним у мистецькому житті міста. Створений здебільшого з місцевих студентів — випускників музучилища. І хоча нотний матеріал та афіші концертів, нарікає художній керівник оркестру заслужений діяч мистецтв Руслан Дорожівський, оркестранти друкують за власний кошт, свою місію — нести музичну культуру в маси, виконують із задоволенням.

Через малий зал в Косові третина складу оркестру не змогла приїхати, проте для «голодної» косівської публіки до справжньої музики, а не до того, що зараз звучить на ТБ та радіо, було більш, ніж достатньо.

Це підтвердив у своїх словах подяки і мер міста Микола Фокшей, який справедливо та-

кож зазначив, що, на жаль, ми, українці, обділені якісною музикою сьогодні, на відміну від європейців, які дуже шанують та цікавляться симфонічною музикою і, можливо, саме в цьому і проявляється високий культурний рівень Європи. Тому такі концерти повинні бути регулярними і нести справжнє мистецтво в маси.

Серед виконаних творів переважали вже добре відомі зразки класичної музики і вибрані вони були не випадково — для кращого розуміння аудиторією. Серед них і твори сучасного українського композитора М. Скорика — «Мелодія», а також світові «хіти» класичної музики: В. А. Моцарта — Увертюра до опери «Весілля Фігаро», Дж. Россіні — Увертюра до опери «Севільський цирюльник» та Арія до цієї ж опери, Й. Штрауса — Полька «Трік-Трак» та «Радецький марш», Увертюра до оперети «Летюча миша», Дж. Верді — Арія Джільди з опери «Ріголетто».

Загалом концерт пройшов дуже емоційно і наша публіка була просто в захопленні від почутого, музикантів не хотіли відпускати зі сцени, аплодували стоячи. На жаль, як сказав художній керівник оркестру Руслан Дорожівський — музиканти фактично грають безкоштовно і прибутки від концерту не покривають витрат, тим більше, що в них немає власного транспорту для можливості частіших концертів. Проте варто сказати, що саме на таких ентузіастах і бідних інтелігентах і тримається сьогодні українська культура.

Згадуючи випадок одного з концертів, диригент сказав захоплені слова однієї простої сільської жінки, яка ніколи раніше не чула класичної музики: «А я і не знала, що така музика є на світі». Більшість косів'ян теж не знали, доки не почули концерт. Обіцяли музиканти приїхати до нас в район знову, у великий зал будинку культури в Кобаках, сподіваємось на їхнє швидке повернення.

В четвер, 17 листопада, о 17-00, на День Студента в актовому залі КІДПМ ЛНАМ відбувся святковий спільний концерт реп-проекту «Сенсар» та рок-гурту «Лангольери». Теперішній склад рокерів — це косівчанин Олександр Бондаренко та студенти інституту — Роман Лис, Тарас Тиможінський та новий басист гурту Андрій Осадченко. Тому дівчата-студентки активно вболівали за своїх. Окрім, вже відомих пісень лунали і нові, а також був виконаний відомий хіт всіх часів — Bon Jovi — «It's My Life» спільно з Юлею Юрчишин.

«Солодка Даруся» повернулася у гори

В понеділок, 21 листопада, в приміщенні районного Народного дому міста Косова відбулися дві постановки вистави «Солодка Даруся» за однойменним романом лауреата Шевченківської премії Марії Магіос, які завершилися подвійним аншлагом. Такого свята культури тривалістю три години в Косові ще не було. Перша постановка відбулася о 13-00, а інша о 18-00, проте навіть стоячі місця, які продавались на виставу розлетілись за кілька днів і багато тисяч ко-

сів'ян так і не змогли побачити виставу через малий зал будинку культури. Можемо тільки подякувати всім акторам за виставу і рекомендувати всім, хто не зміг її подивитись з різних причин, обов'язково побачити її в Івано-Франківську.

Після вистави один з найвідоміших косів'ян нашого славного міста — директор і режисер Івано-Франківського академічного обласного музично-драматичного театру імені Івана Франка, Заслужений артист України Ростислав Держипільський широко

знівся: «Косів хоча і є даліше від Нью-Йорка, де ми вже були з цією виставою, і не тільки, але аж тепер в Косові. Я обіцяв на фестивалі «Лудине» на свято Івана, що привезу виставу у своє рідне місто, отож на Михайлове Чудо я виконав ту обіцянку».

«Солодка Даруся» або «Драма на три життя» — коротка повість української письменниці Марії Магіос, яка була написана в період з лютого 2002 р. по травень 2003 р. та вийшла друком у 2004 р. Повість розповідає про гірку долю Дарусі та її батьків, понівечених радянськими НКВДістами в довоєнний та післявоєнний період окупації радянськими військами Західної України. Події розгортаються у глухому гірському селі Черемошне, що на Буковині.

Добірку підготував Тарас ПАСИМОК

Незвичайний світ

Косівська гуртова колядка 2012

7 січня, о 21-00, на Майдані Незалежності, відбудеться святкова акція — урочисте масове виконання колядок. Цю цікаву і дуже варту уваги ідею подала в Інтернеті на форумі косів'янка Юля Лаюк. Щоб дізнатися детальніше про цю акцію, ми вирішили її розпитати.

— Скажи кілька слів, про те, як виникла ідея гуртової колядки?

— Розкажу таку історію. У 2009 році, на розколяду, я їздила на концерт Остапа Гавриша. То був благодійний концерт, збирали кошти на відбудову греко-католицької церкви. Коли прийшла до концертного залу, в холі два дитячі хоріві колективи влаштували, так би мовити, битву між собою, хто краще заспіває.

Всі люди, які приходили, зупинялися і слухали. Ніхто не йшов в зал займати місця. І коли до концерту залишилося десь 5 хвилин, керівник одного з ансамблів сказав, що давайте будемо закінчувати і за колядуємо на останок. Людей було десь до тисячі. І всі в один голос починають співати «Нова радість». Це було неймовірно. Я аж розплакалася. І в мене виникла така ідея.

Зараз багато молоді в Косові колядує. Всі ходять своїми компаніями до себе додому і святкують Різдво. Я пропоную, щоб 7 січня, о 21:00 всі небайдужі косів'яни прийшли на майдан Незалежності до ялинки. І дружно заколядували. Якщо буде хоч сто чоловік, то буде дуже файно. Заколядували б «Добрий вечір» і «Нова радість стала». Це би було таке собі привітання Косову та косівчанам.

Коштів ніяких не потрібно. Просто Ваше бажання і присутність. Чекаємо!

Вітаємо

Косівська міська рада вітає, насамперед, косів'ян, жителів і гостей району

*з наступаючими святами –
Новим роком,
Різдвом Христовим
і Йорданом!*

*Здорові будьте та багаті,
Живіть у радості та щасті,
Бажаєм творчого натхнення,
Та впевненості у сьогодні!*

Міська рада здоровить з днем народження депутата
ЗБИГЛЕЯ

Миколу Івановича.

*Хай кожен день дарує радість,
Хай сонце світить Вам завжди,
Роки ніколи Вас не старять,
І не приносять в дім біди.
Людської шани зичимо й тепла,
Достатку злагоди та дружби у родині,
Щоб вся біда у безвість відійшла,
А радість залишилася віднині.*

Міський голова Микола Фокшей

Косівське видавництво «Писаний Камінь», редколегія літературно-мистецького і громадсько-суспільного часопису «Гуцули і Гуцульщина» вітають з прекрасним днем народження літературознавця, літературного критика, заслуженого працівника освіти України

ГРИГОРУК

Аделю Григорівну

Міцного здоров'я, довгих років життя, радості і щастя, Вам шановна.

З приводу реклами і оголошень

**До уваги
рекламодавців!**

**Реклама
в «Косівському
Передзвоні» –
ваш успіх!**

Звертатися за адресою:
78600, м. Косів,
майдан Незалежності, 11,
міська рада, тел 2-48-32
peredzvin@gmail.com

**У нас найнижчі
розцінки на рекламу**

Вартість одного слова в подяці чи оголошенні — 2 грн.

Співчуття — 25 грн.

Фото (3 на 4 см) до вітання чи співчуття — 20 грн.

1 сторінка (формату А-4) політичної реклами — 750 грн.

1 сторінка (формату А-4) комерційної реклами — 750 грн.

Шлях до покращення іміджу

Уряд Швейцарії (Державний Секретаріат з економічних питань SECO) підтримує запровадження Карпатської торгівельної марки, що має стати частиною майбутнього проекту «Розвиток органічного ринку в Україні на 2011-2015 рр.». З огляду на перспективи розвитку, така географічно окреслена торгівельна марка є багатообіцяючою, оскільки вона сприятиме розвитку гірських територій.

Для більш ефективного використання цього потенціалу, для популяризації Карпат в Україні та за кордоном, Швейцарський інститут FiBL, на завдання Швейцарської Конфедерації, провів оцінку потенціалу створення Карпатського бренду для місцевих традиційних продуктів і послуг. Підняті питання були предметом

ділового обговорення під час проведення науково-практичної конференції в рамках XIX Міжнародного гуцульського фестивалю в Косові. За сприяння ради регіональної благодійної організації «Центр громадських ініціатив» представники Косівщини взяли участь у семінарі «Створення Карпатського бренду для місцевих традиційних продуктів та послуг», де були презентовані отримані в рамках дослідження результати та обговорювали можливість розвитку ініціативи й подальші кроки. Участь в даному заході взяли близько 80 представників урядових структур, асоціацій та неурядових організацій, наукових, дослідницьких та учбових інституцій, виробничих та переробних компаній, трейдерів та медіа.

Передбачається подальший розвиток та покращення якості послуг і продуктів, вироблених у Карпатах, підсилення конкурентоспроможності та залучення додаткових надходжень у регіон; започаткування та поліпшення співпраці між зацікавленими сторонами із залученням приватних та державних діячів, задіяних як в сільському господарстві, так і в туризмі; розробка ефективних методів брендування для кращого позиціонування й пропаганди Карпат у країні та поза її межами.

У серпні 2011 року уряд Швейцарії доручив Дослідному інституту органічного господарства FiBL провести дослідження (серпень - грудень 2011) щодо ставлення різних зацікавлених сторін до заснування Карпатської торгівельної марки.

Карпатська торгівельна марка має зацікавити добре забезпечені верстви міських та сільських споживачів, які пов'язують Карпати з недоторканою природою, чистим довкіллям, самотніми традиціями і культурою. Концепція торгівельної марки будуватиметься саме на цих засадах.

Контакти:

Віктор Шуткевич. Швейцарське бюро співробітництва в Україні, men. +38 (0)44 238 62 50. E-mail: vik-tor.shutkevich@sdsc.net

Наталія Прокопчук. Дослідний інститут органічного сільського господарства FiBL, Швейцарія (Україна); тел. +38 (0) 67 232 65 99. E-mail: natalie.prokopchuk@fibl.org

Микола Близнюк. Регіональна благодійна організація «Центр громадських ініціатив», тел. (03478) 2-03-49. E-mail: regcentr@online.ua.

Дмитро КОВАЛЮК,
м. Косів

3 редакційної пошти

Горимо!

☑ 5 грудня оперативно-рятувальні підрозділи області чотири рази виїжджали на гасіння пожеж, що виникали в господарських будівлях: в селі Павликівка Калуського району, селі Пістинь Косівського району, селі Цінева Рожнятівського району та селі Перерісль Надвірнянського району. Вогонь завдав значних матеріальних збитків власникам будівель. Причини виникнення пожеж встановлюються.

☑ Того ж дня двічі виникали пожежі в житлових будинках на Косівщині. Так, в селі Шепіт в одному із господарств, з невстановленою поки що причини, сталася пожежа житлового будинку. Вогнем частково знищено покрівлю споруди, пошкоджено перекриття та стіни будівлі. З невстановленою поки що причини виникла пожежа в одному із помешкань в селі Цуцулін. Вогнем пошкоджено покрівлю будівлі.

☑ 5 грудня близько опівночі в селі Уторопи Косівського району виникла пожежа дерев'яного обороту. Вогнем знищено оборіг. Причина виникнення пожежі встановлюється.

☑ 5 грудня підрозділам оперативно-рятувальної служби області 24 рази довелося виїжджати на гасіння загорань сухої трави.

☑ 3 початку року на Прикарпатті зареєстрована 1591 пожежа, у вогні загинуло 62 особи.

На Косівщині виявлено 59 неоформлених найманих працівників

Косівськими податківцями систематично вживаються заходи щодо виявлення суб'єктів господарювання, які використовують працю незареєстрованих найманих осіб.

При проведенні спільних заходів по виявленню неоформлених найманих працівників ДПІ в Косівському районі спільно з державним інспектором по праці, працівниками Пенсійного фонду виявлено 59 неоформлених найманих працівників, з яких 37 належним чином узаконили трудові відносини з працедавцями. Легалізована сума заробітної плати — 38,5 тис. грн.

Податкова державна інспекція закликає суб'єктів господарювання укласти трудові угоди з найманими працівниками, виплату заробітної плати здійснювати в розмірах не нижче встановленого рівня. З цією метою у центрі міста розміщено сіті-лайт «Прояви громадянську позицію — легалізуй зарплату», повідомляє прес-служба ДПІ.

Ох ці мандри!

Трагічно могла закінчитись для 11-річного косівчанина прогулянка сонячного суботнього дня Сокільським хребтом, розташованим неподалік рідного хлопчику райцентру.

Як стало відомо, вчитель географії місцевої школи вирішив скористатись чи не останніми цього року теплими сонячними днями, які так несподівано трапились в перші дні грудня, і повести групу учнів на екскурсію у гори. Благо, жителям Косова далеко їздити у пошуках гір не доводиться.

В ході прогулянки один із учнів — малюк 2000 року народження, зсунувся в урвище і травмувався. Травма хлопця змусила суттєво похвилюватись його друзів та вчителя, адже школяр не міг рухатись. Тож на допомогу вирішили покликати рятувальників.

Ситуацію ускладнювала та обставина, що бійці Косівського гірського пошуково-рятувального відділення Ава-

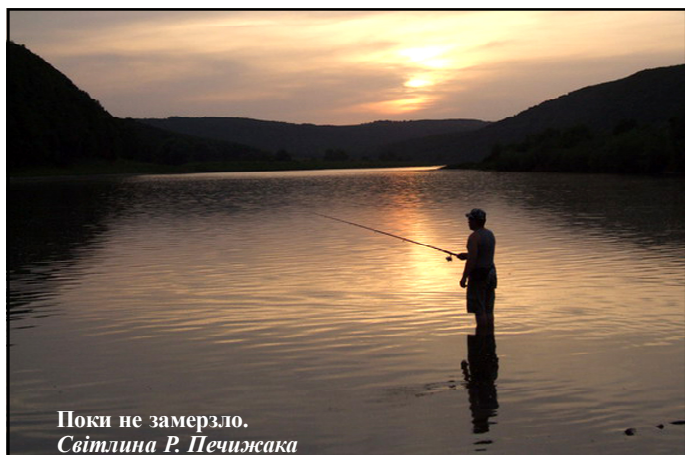
рійно-рятувального загону спеціального призначення УМНС були задіяні на гасінні гірської пожежі у Верховинському районі, та оскільки життя дитини вимагало негайних дій, було прийнято рішення відкликати косівських рятувальників із зони пожежі і направити їх на порятунок малюка.

Прибувши на місце, рятувальники обережно зафіксували потерпілого на ношах і відтранспортували з важкодоступної місцевості до автомобіля швидкої медичної допомоги.

Як стало відомо, лікарі виявили у хлопця травму копчика, проте вважають, що він народився, як то кажуть, у сорочці, адже при падінні з такої висоти травмування могли бути значно серйознішими.

В даний час учня госпіталізовано до Косівської ЦРЛ. Його стан визначено як задовільний.

Сергій БЛІЙ

Поки не замерзло.
Світлина Р. Печижака

Краса врятує світ

Новини в один абзац

Останні дні листопада

Останні дні листопада — це, як 3 дні до весни, тільки без передвесняного болю і передвесняного розпачу. Останні дні листопада — це завжди вітер. А вітер може приносити на своїх крилах як холод, так і тепле очікування «зими під ковдрою».

Як ти хочеш провести її цього року? Які чоботи ти собі купиєш: теплі та витривалі, або з плоскою підошвою для того, щоб зизуватися вмінням кататися по замороженому снігу? Залишилося одне: зрозуміти, наскільки ти ще здатна бути дитиною.

В останні дні листопада хочеться пити. Коли як, коли гарячого чаю з лимоном, коли алкоголю з мінералкою. Останніми днями листопада усе, на решті, наздоганяє тебе. І тобі залишається або сказати самій собі правду, або мовчати і далі. Тільки мовчання не принесе снігу. Того білого блискучого снігу, який кожної зими вперше випадає на місто. Від якого замерзають вії, по якому хочеться бігати, проте ти не насмілюєшся, щоб не порушити чистоту.

Коли випадає перший сніг, застигає все. Коли випадає перший сніг, останні дні листопада відступають. На їхню зміну приходить зима. Така, яку ти обираєш.

Але снігу потрібно дочека-

тися. Не сказати зайвого. Вибачитися перед тими, кого любиш. Та й взагалі — перед усіма. Перед цим світом, який тебе ще терпить. І чоботи твої терпить, якими б вони не були. Не забути сказати коханам, що кохаєш. Якщо все справжнє.

А ще — знову навчитися радіти. Після осені важко радіти. Осінь часто забирає усмішку. Осінь часто зневірєє. Восени потрібно доводити, що ти щось з себе представляєш. Восени тебе ставлять у куток за незроблене домашнє завдання. Або й взагалі виганяють зі школи. Бо думають, що ти вже вивчив свій урок. Восени ти можеш не помітити самої осені, щоб взимку намагатися згадувати її. Тільки найкраще.

Останні дні листопада роблять хворою. Не важливо, яким чином. Головне, ти неправильно закриваєш фіранки. А потім невміло відкриваєш їх і довго вдивляєшся крізь скло у вологу вулицю. Наче чекаєш. Але нічого не змінюється і хворобливі дні листопада котяться далі.

В останні дні листопада хочеться, щоб останніх днів листопада не було. А іноді, щоб і тебе самого не було. Проте сніг колись випаде.

«Сьогодні буде дощ, а завтра точно повийтись сонце».

Ольга БРОДСЬКА
Світлина Р. Печижака

УДОСТОЄНИЙ ЮВІЛЕЙНОЇ МЕДАЛІ

Косів'янин Богдан Радиш — член НСПУ, один з найактивніших просвітян у нашому районі, колишній редактор газети «Рідне слово», удостоєний ювілейної медалі з нагоди Всеукраїнського референдуму, який відбувся 1 грудня 1991 року.

ТВОРЧИЙ ВЕЧІР МИКОЛИ БЛИЗНЮКА

У вівторок, 6 грудня, в обласній науковій бібліотеці ім. І. Франка цікаво пройшов творчий вечір поета із села Старих Кутів Миколи Близнюка. Винуватця події тепло привітав голова ООН СПУ Євген Баран. Від Косівщини на вечорі були присутні В. Шкурган, Д. Арсенич (обидва члени НСПУ), літературний критик Аделя Григоруk, племінниця поета-страдника Т. Мельничука, депутат районної ради, спонсор Б. Чепига.

☑ Спеціального диплому конкурсу «Лісова пектораль 2011» (м. Львів) нещодавно удостоївся дописувач нашої газети, активний член косівської первинної організації НСЖУ Володимир Бойчук за літературно-художнє видання «Дивосвіт». Це одна з дев'яти книжок відомого прозаїка, приурочена темі охорони природи рідного краю.

☑ «Яворівські співанки». Так називається перша книга упорядника-філолога з с. Яворова Світлани Шкрібляк. Вона щойно видрукувана у видавництві «Писаний Камінь» за редакцією Адєлі Григоруk. У збірці (236 стор.) вміщено понад 160 гуцульських співанок, в яких відображено історію, побут, звичаї й тутешні обряди.

☑ Повноколірна книжка «До нас іде Миколай» Адєлі Григоруk щойно побачила світ у видавництві «Писаний Камінь». Видання, адресоване дітям дошкільного і молодіжного шкільного віку, є чудовим подарунком до свята Миколая Чудотворця.

☑ «Казочки для Тарасика». Під такою назвою згадане видавництво видало книжечку теж Адєлі Григоруk. Щоправда, 1000-го накладу, як виявилось, явно замало для нашого району. Варто хоча би вдвічі збільшити тираж.

☑ Виставка творчих робіт викладачів Косівського Інституту ПДМ ЛНАМ діє у музеї народного мистецтва та побуту Гуцульщини.

☑ Постійно діюча фотовиставка члена НСЖУ Богдана Штундера розгорнута в його ж салоні, що в приміщенні Косівської автостанції. Світлини розповідають про таланти Гуцульщини, неповторну її красу.

Добірку підготував П. ДМИТРІВ

Косівський
ПЕРЕДЗВІН

Редактор
Тарас ПАСИМОК

Засновник і видавець Косівська миська рада.

Свідоцтво про державну реєстрацію ІФ № 580-238Р від 9 серпня 2011 року.

Адреса редакції: 78600, м. Косів, майдан Незалежності, 11, peredzvin@gmail.com

Газету видруковано у МПП «Еврїка», м.Косів, вул Незалежності, 28. Тел./факс 2-24-91.

Друк офсетний. Обсяг 2 друковані аркуші. Тираж 1000 прим.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та реклами несуть автори публікацій та рекламодавці. Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і залишає за собою право редагувати та скорочувати їх тексти. Рукописи не рецензуються і не повертаються.